

תשמ"ז מסתיימת בנימה טובה. קצת מן הנשק יפורק. זה משהו. מדוע זה קרה? סיתאום?

שנת תשמ"ז מסתיימת בנימה אופטימית. זו הפעם הראשונה השיגו שתי מעצמות העל הסכם על חיסול חלקי של המאגר הגרעיני. קל למעט כהישג זה. מובן ששתי המעצמות הצניות לא היו עושות צעד זה. אילו חשבו שהן מקבלות על עצמן סיכון צבאי כלשהו. גם אחרי חיסול כל הנשק הכלול בהסכם, יישארו בידי שתי המעצמות די ראשינופץ גרעיניים כי לפוצץ זו את זו 100 פעמים. אך החשיבות היא בתקדים. נעשה צעד ראשון. אחרי הצעד הראשון יכול — לא מוכרח, אך יכול — לבוא צעד שני.

האימפריה המרושעת. כאן שר הדיע הנשיא רונלד רגן לעיתור נאים על צעד זה, שאל אחר מהם בחיך צבאי. ארוני מה קרה לאימפריה המרושעת? המנצח האימפריה המרושעת לקח מן הספרות הבידיונית. רגן השתמש בו כדי להגדיר את ברית המועצות. זה היה בשנים שבהן רכב רגן על גל התיסטריה האנטיסובייטית, ניצל אותה כדי לבנות מאגרינשק ארדיים, שהשעירו את יצרניהם, כולם תומכים נלהבים שלו.

מה קרה פיתאום? להשיג משהו. יש קשר ישיר בין התפתחות זו ובין המאורעות שבהם היה מעורב אישהגנה תשמ"ז. פרשת איראן/קונטרס עירערה את מנהיגותו של רגן ואת אמינותו בעיני עמו. מדיניותו הלאומנית פשטה את הרגל. היעד החביב עליו ביותר,

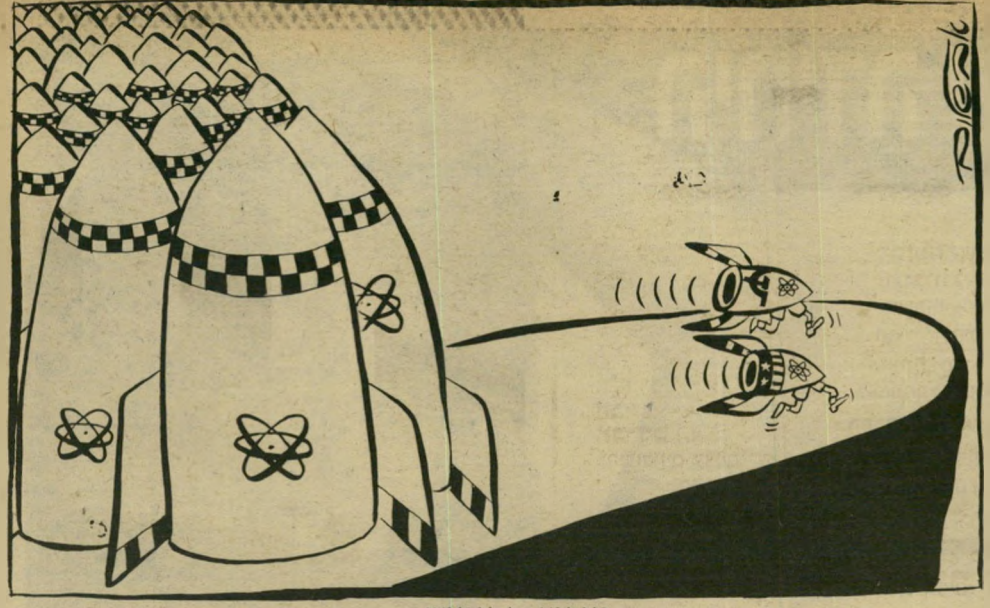
אומר השרגנר שרון: ולא ייתכן משאומתן עם שופך דם-יהודים. מנהיג אש"ף יאסר ערפאת.

יאאל תומרקין: שנה וקללותיה

אומר השרגנר שרון: ולא ייתכן משאומתן עם שופך דם-יהודים. מנהיג אש"ף יאסר ערפאת. הבה נחשב: יאסר ערפאת מעולם לא הגיע לשיא של איראל שרון: 655 חיליים יהודיים. ב-100 שנה לא היה אש"ף מצליח להרוג כל-כך הרבה יהודים. מעולם לא דיברה אישיות ישראלית על ההיבט הרצי הני של מילחמת-הלבנון. שלפחות 17,000 (שיבעה-עשר אלף) אזרחים נהרגו בה. כמו שבגין היה אוהב לומר: נשים וילדים. עם מיוחד. השוכן לבדד בעורו העבה. יורה וזוכה על עצמו. בזכה בפסטיבל-זמר על-פי נעמי שמר ובחירתה. שם בערד הצופה לסדום. משוה מחייך בלי פרצוף. בלי עמוד-שידורה. בלי מילה. קול ומנגינה. עם ישראל מוחא שם כף ללהקה צבאית ששרה. ראיתי מונה של יונה עם עלה-זית! וגו' ולאוף פיקוד-הדרום. יצחק מרדכי, דמעות שימחה וגיל בעיניים. כאשר משהו שר על יונה זזית ושלום. ובפרט כאשר זאת להקמת-פיקוד-הדרום. איזה חוסר-טעם! איזו צביעות! זורים וזוכים. שרים וזוכים, אך יותר מכל פחדים. יותר מכל פחדים מן השלום. פחדים. זהו.

אולי יש מתחרה אחד לאיראל שרון בשדה-הקטל והוא הנהג הישראלי. מאצ'ו. פרימיטיב עצבני ומסוור. פסיכופאט שאין בו שכל ואין בו ממדית-הרחמים. לא על עצמו ולא על סיביתו. זה הקאובי של ה-Middle East.

זה התחיל מזמן. זוכרים! כאשר מזכ"ל ההסתדרות עלה לרגל לנמל-אשדוד לרקוד. מה יפית? לפני ירד ועד-העובדים, יהושע פרץ. אמרו: כמה נמלא הזרבה הזה! כמה אותנטי יום-התיכונים! התמונה האינטלקט טואלים. בכל זרבה קטן יושב גרעין קטן של פאשיסט גדול. הפא-שיסם היס-תיכונים צמח על זרובה שאלה. היום, כאשר לכל רוזנמן (זוכרים!) ואוברקוביץ (זוכרים!) מתחשק לזמר, הם בוטעים בניצים שלי ושל שבמותי. כלומר של האזרחים. לא רוצה בעיטות בניצים. כאשר הד"ר סטריינג'לובים אומרים על איזה כלי-נשק שהוא. הכי טוב. והכי חשוב בעולם. אני מוחד. אני יודע שזאת קטסטרופה. כך היה עם המרכבה שאיש אינו יודע את מחירה. ואיש בעולם לא עומד לקנותה כך. זה עם הלבניא. ערימת פלסטיק ומחים מעופפת. עם דמיון חצוף של F-16. מיוצרת בבית-החרושת גרומאן. U.S.A. מונע פראט אנד ויטני. U.S.A. מורכבת במידל-איסט. מונחת כחבר על צווארנו.

הממשלה שבת אחים גם יחד

אין הבדל בין שני הגושים. הם יושבים ביחד. כי יש להם אינטרסים שווים. בירושלים זה הוכח שוב

כמעט בכל המאורעות העיקריים של תשמ"ז, התגלה שאין הבדל של ממש בין שני הגושים הגדולים: המערך וגורויו מאן, הליכוד וגורויו מאן. בשבת האחרונה של השנה זה הוכח בחיית הבורעת ביותר: העימות הרתי בירושלים.

ירושלים, כמו טהראן. הציבור החילוני התערור. הוא יצא להתקפה נגדית. החרדים, שהסתערו על השכר נות החילוניות, נתקלו לפתע בקיר ברזל: הועם של הציבור החילוני והרוגו של השוטרים, שנקראו מבתיהם כדי לדכא את המהומות.

המנהיגים הרתיים הם אנשים פיקחים. בירושלים, כמו בטהראן, הקנאות הרתית משתלבת בהערכה מפוכחת מאוד של מצבים. ראשי הציבור החרדי הבינו כי הם עלולים לנחול תבוסה מוחצת, אם אכן יתעורר הציבור החילוני יותר מדי.

הם כבר השיגו את שלהם — תצלומים של שוטרים המכים חרדים. התמונות יביאו מיליוני דולארים של תרומות מידי חרדים נסערים בארצות-הברית. עכשיו יכלו החרדים בירושלים להתייך לדברים להירגע קצת. השריף של ירושלים. כרגע זה נכנסו לעניין מנהיגי שתי המפלגות הגדולות. יצחק שמיר ושמעון פרס שוב נפגשו, שבת-אחים-גם-יחד. הם הסכימו בניהם שכראי לעצור את הציבור החילוני. שניהם זקוקים לשותפים הרתיים הוותרים במישוד קיטה המסוככים.

לפניהם הומנו שני שותפים חשובים: זבולון המר, המייצג את המפרד"ל, וטרי קולק, השריף של ירושלים. כל המליצות הנדרשות הוצאו מן המגירות. דרקיום. הירבורות. דר-שיח. כאשר מושמעות מלים כאלה, נמס הלב הליברלי. זהו פרלקס מותנה, כמו נזילת הירי אצל כלביו של איוואן פטרוביץ' פאבלוב, כששמעו את פעמוני-הסעודה. אין הם מכינים שהמלים לא נועדו לתאר מצאיות, אלא להסתיר אותה.

ההידברות בין חרדים ובין חילוניים צנדה אפשרית. אין על מה להידבר. שני הצדדים עומרים על בסיסים שונים. כל הידרבות פירושה שהחרדים מכריזים, והחילוניים מקשיבים. החרדים קובעים עובדות. החילוניים מקבלים אותן כשם הדרקיום. לא לאורך זמן. כך זה קרה בירושלים, בסוף תשמ"ז. אך אחרי תשמ"ז תבוא תשמ"ח, והקרב שהחל השנה יתלקח מחדש. מפני ששום הידרבות לא תעצור את ההסתערות הקנאת על ירושלים לאורך ימים.

מירוץ החימוש

השיעי, או "המפלגה" הסוציאליסטית המתקדמת של הדרווי ואליר ג'ונבלט, ועוד.

מכאן התערבות הסוכנות-האמריקאית למילחמה-בסמים. היא מעוניינת לחסום את דרכם של הסמים מלבנון לארצות-הברית. תוך כדי כך היא קושרת קשרים בלבנון ומקיימת שם רשת ענפה של סוכנים. אלה, מצידם, מנוצלים למילחמה כאירגונים המקומיים. כמו החיוב-אללה (המפלגת השם") השיעי, הלווחמים באמריקאים.

כך היתה הסוכנות מעורבת, למשל, בנסיונות לחלץ את בני-הערוכה האמריקאיים בלבנון, מיבצע שלא יצא לפועל, ושכתיכוננו היתה שותפה גם ישראל, ברמותו של אישהגנה עמירם ניר.

על גבי יבאטה. עכשיו מסתבר כי סוכני הסוכנות הזאת הם שהצליחו לפתוח את יוניס לעלות לספינת שעשועים, שהפליגה מחוץ לבנון לים הפתוח, שם נמסר האיש לאוניית מילחמה אמריקאית.

כמו פעילים פוליטיים-צבאיים אחרים בלבנון, עסק גם יוניס, ככל הנראה, בסמים.

כנות למאבק בסמים (די-איי-איי), אחת הורעות של משרד-המישפטים הפר-ראלי בארצות-הברית.

מה לגוף זה בלבנון דווקא? מדוע הוא פועל נגד מה שהאמריקאים קור-אים "הטרור הבינלאומי"? מזה שירתה ישראל? יש לכך הסבר מעשי. בלבנון פועלים כוחות שהם בעת-זבעונה-האחת קבוצות מיש-פחתיות, מיני-מדינות, צבאות פרטיים, מפלגות פוליטיות ואירגונים למיסור בסמים.

קשה לרעת, למשל, מה חשוב יותר אצל הפלאנגות: ההגנה על האינטרסים הפיאודליים של מישפחת ג'ומייל, קיום שילטון עצמי בניי-מדינה המארונית, או התעשרות למיסור בסמים. האם המיסחר בסמים משרת את האינטרס של העצה המארונית, או להיפך, מנוצל האינטרס הערתי המארוני כדי לאפשר למישפחת ג'ומייל לסחור בסמים ולהתעשר?

על כך כתב בשעתו העיתונאי אמנון דנקנר סיפור דימיוני-כביכול, שתיאר את המצב כהווייתו בעת כיבוש צה"ל. רבים תמהו אז את מי ואת מה משרתת ישראל. כך המצב גם לגבי אירגון אמל